

**Cand.scient.soc. Nanna Gersov
Tårnbystræde 3
2770 Kastrup**

Retsudvalget
L 133 - Bilag 21
Offentligt

2007-02-28

**Retsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K**

Forslag vedrørende L 133 og L 134 Forslag til Forældreansvarslov

Tag lovforslaget af bordet! Revurder den politiske aftale!

Jeg må på det kraftigste advare imod vedtagelsen af denne lov, som kommer til at berøre en lang række mennesker, som pludselig kan havne i en helt ny livssituation som følge af loven. Kvinder, som har været tæt på at blive dræbt af deres tidligere partner, vil som følge af loven kunne opleve fornyet forfølgelse idet der lægges op til fri proces til genrejsning af sager. Løsladte straffefanger og andet godtfolk vil nu kunne kræve at få fælles forældremyndighed med mødre, som troede at de var i sikkerhed. Hvor mange kvindeliv kommer det mon til at koste? Hvor mange børn vil dette gå ud over, når deres hittidige fredelige tilværelse invaderes af en far, som de måske ønsker hen hvor peberet gror? Hvor mange kvinder tvinges mon på flugt eller til at gå under jorden på grund af den nye lov?

Men ikke kun mennesker i bunden af samfundet og på bistandshjælp bliver ramt. Sammenbragte familier vil komme til at opleve, at fædre/mødre i helt andre familier med del i forældremyndigheden over et barn i husstanden, vil få uhørt stor indflydelse på familiens liv. De vil kunne intervenere i beslutninger om bopæl, skolevalg, udlandsrejser mm. En person med et genetisk faderskab til et barn, som vedkommende ikke nødvendigvis har særlig mange relationer til, skal altså kunne optræde som den onde ånd, som spænder ben for at familien kan leve det liv, de ønsker.

Jeg vil gerne anføre følgende:

at ingen gennengribende reform af lov om forældremyndighed og samvær har været bebudet på forhånd af hverken regeringen, statsministeren i sin åbningstale den 3. oktober, af regeringspartierne eller af tidligere Familie- og Forbrugerminister Lars Barfoed

at man ikke på forhånd har bekendtgjort i offentligheden, at en politisk aftale skulle indgås vedrørende forældremyndighed – kun at der ville komme et lovforslag

at regeringen ikke har udformet et oplæg til aftale om forældreansvarsloven, som er blevet diskuteret i offentligheden forud for indgåelsen af den politiske aftale

at regeringen har givet det indtryk udadtil, at man ikke ønskede større ændringer på området. Man fik det indtryk, at den borgerlige regering stod som garant for ro på området i modsætning til tilstanden under Nyrup regeringen – i særdeleshed imens Frank Jensen var justitsminister, hvor han, efter hvad jeg har hørt, personligt greb ind i samværsager på vegne af voldelige mænd, som civilretsdirektorat og statsamt ikke anbefalede fik samvær. Denne nævenyttighed til skade for voldsramte kvinder ophørte, da Anders Fogh Rasmussens regering kom til.

Men tilsyneladende er der stadig mange dybt naive politikere på Christiansborg, som ikke kan gennemskue volds mænd og andet godtfolk, som fører sig frem som forurettede samværsfædre. Myndighederne har ofte **SÆRDELES GODE GRUNDE** til ikke at give de pågældende samvær. Derfor skyldes deres manglende samvær ofte ikke påstået diskrimination, men at der af meget alvorlige grunde ikke er grundlag for at udsætte børnene for et sådant samvær.

at alle partierne har forholdt sig fuldstændig tavse i den offentlige debat og ikke har præsenteret deres egne udspil på området. Martin Henriksen fra Dansk Folkeparti er stort set den eneste politiker, der antydede støtte til ændringer. Men også han udtrykte sig forholdsvis moderat i bl.a. Berlingske Tidende i august.

Tidligere Familie- og Forbrugerminister Lars Barfoed har altid givet udtryk for meget afdæmpede synspunkter i offentligheden og har ikke givet indtryk af, at han ønskede vidtgående ændringer. Han er aldrig kommet med sit eget udspil i forhold til offentligheden. Det gjorde han først, da den politiske aftale var indgået. Og selv da var det ikke han selv, men Anna Baastrup fra SF og altså fra oppositionen, som forsvarede aftalen. De to regeringspartier Venstre og Konservative har lurepasset igennem hele forløbet. Disse to partier har om nogen spillet med fordækte kort ved aldrig at melde ud, at de ønskede vidtgående ændringer.

at kvindeorganisationerne har været holdt ude af det lovforberedende arbejde og hele processen frem til indgåelsen af det politiske forlig, imens mandebevægelsen har haft udstrakt indflydelse og været inviteret indenfor i udvalgsarbejdet og siden har fået de sidste ting gennemført med politikernes hjælp, som ekspertudvalget ikke ville gå med til. En sådan beslutningsproces er i strid med ligestillingsloven og grundlæggende

menneskeretskonventioner, som kræver ligebehandling uanset køn. Det er en patriarkalsk form for magtudøvelse, som finder sted.

at ministerrokaden ødelagde den offentlige høring efter den politiske aftale, så henvendelser til ministeren og ministeriet ikke blev besvaret. Der var ikke mulighed for nogen dialog. Alt foregik i den travle juletid som en ekstra hånd imod kvinder. Samlet var der kun tre ugers høring inklusive den tid imellem jul og nytår, hvor alle offentlige kontorer er lukket. Ingen nye organisationer havde på den korte tid mulighed for at komme på banen. Det var store og komplicerede problemstillinger, man pludselig skulle sætte sig ind i, hvis man ikke i forvejen kendte problematikken. Kvindeorganisationerne var først langt senere klar med høringssvar. Men da havde politikerne allerede lagt sig helt fast og bundet sig til en politisk aftale, som detaljeret imødekom stort set alle Foreningen Fars ønsker. Så de fik sig en julegave af dimensioner, som de dog nok kommer til at erfare kun skaber større ulykker for deres børn.

at lovforslagets økonomiske følgevirkninger ikke er undersøgt og diskuteret og vil kunne true udsatte børnefamilier på eksistensen. 7/7 deleordninger skaber usikkerhed og utryghed hos bopælsforældre, idet retten vil kunne fratage dem denne status. Derved kan en enlig mor totalt miste sit eksistensgrundlag i form af børnepenge, boligsikring og børnebidrag fra faderen. Det skaber økonomisk utryghed for børn og er absolut ikke i deres interesse. Mødre, som bor tæt på faderen, er i særlig risiko for at blive pålagt 7/7 ordninger. Derfor kan følgen blive, at de vælger at flytte længere væk for at kunne forblive bopælsforældre. Men det gavner ikke barnets samvær med faderen. Derfor er det en dårlig ide, som ikke tilgodeser børn.

at Institut for Menneskerettigheder ikke har gennemgået lovforslaget. De gennemgår mange andre lovforslag af langt mindre vidtgående betydning. Derfor er det helt absurd, at dette lovforslag ikke har været forelagt dem. Det bør være et krav, at det sker, inden loven vedtages. Jeg tror ikke de ville stille sig tilfreds med den grad af indflydelse, som børn får med lovforslaget. Jeg tror, at de ville kræve mere indflydelse til børn og en større retssikkerhed, så børnenes udsagn ikke manipuleres af de børnesagkyndige og andre fra det offentlige system.

at der ikke er foretaget en tilstrækkelig vurdering og diskussion af de ligestillingsmæssige konsekvenser. Kvinder er i høj grad økonomisk uligestillede med mænd som følge af, at de føder børnene og i højere grad tager sig af dem end mænd. Dette bliver endnu mere skævt, hvis de nu yderligere skal bære flere byrder ved at skulle bruge halve og hele søndage på at hente børn fra samvær med fædrene, som er langt friere stillede og ikke står med det daglige ansvar og den daglige forsørgerbyrde. Blandt andet dette misforhold påpeges ikke i den ligestillingsvurdering, som er foretaget. Derfor er det nødvendigt med en langt bedre

ligestillingsmæssig vurdering, hvis man ønsker at loven skal være i orden fra et ligestillingsmæssigt synspunkt.

at ingen børn og unge har været inddraget og hørt om deres ønsker. Børn og unge, som ved hvor skoen trykker, burde have mulighed for at komme til orde, så de voksne kan lære heraf. Der kan være meget, som lovforslaget overser, fordi børn ikke er blevet hørt. Det bør der være tid til. Børnerådet har ikke afgivet hørings svar. Men det bør de gøre, da forslaget berører mange børn. Det er ikke godt nok, at de sad med i udvalgsarbejdet. De bliver nødt til at sikre børnenes rettigheder i dette lovforslag.

at ligestillingsministeren ikke har fået forelagt problemstillingerne vedrørende den kvindediskriminerende beslutningsproces og haft lejlighed til at gå ind i sagen endnu. Det er uhørt, at man i 2005-07 sætter kvinder udenfor døren, når der træffes beslutninger om de børn, som kvinderne selv bærer og føder og for hvem mange kvinder ofrer så meget af deres tid hele livet igennem.

at ligestillingsnævnet ikke har fået sagen forelagt endnu og derfor ikke har kunnet udtale sig

at der ikke har været en offentlig debat med udmelding om, at en gennemgribende reform var på vej

at indvandrerorganisationer ikke har været hørt – mennesker med to fædrelande berøres af forslaget idet deres børn måske aldrig får lov at besøge det andet land, hvor barnet har rødder, fordi udlandsrejser kriminaliseres og kan ende i landsretten bare man tager på en uges ferie

at de enlige mødre ikke har været hørt. De bærer de væsentligste forsørgerbyrder efter skilsmisser, har sommetider mange problemer med vold og forfølgelse fra deres tidligere partnere, er en stor men tavs og usynlig gruppe i befolkningen, som lægges for had af Foreningen Far. De er meget ressourcetsvage som gruppe og har ingen stærke organisationer, som specifikt varetager deres interesser. Af pressen og mediemagten er de totalt overset. Mange enlige mødre og deres børn lever på et eksistensminimum og har svært ved at give deres børn samme muligheder, som andre børn får.

at faglige organisationer med børn som arbejdsområde ikke har været hørt – fx pædagoger, skolepsykologer og lærere

at socialrådgiverne ikke har været hørt. Det er dem, der ofte ikke kan hjælpe børn tilstrækkeligt, fordi de er underlagt beslutninger i statsforvaltningerne.

at nationale mindretal i Danmark – herunder færinger og grønlandere, ikke har været hørt, selv om mennesker med tilknytning til Færøerne eller Grønland får svært ved at rejse som følge af forslaget

at mennesker, som bor i grænseregioner, ikke har været hørt. Allerede i dag kan fraskilte enlige med børn bosat i Sverige opleve, at de ikke må rejse tilbage til Danmark på grund af de restriktive regler, som allerede gælder i Sverige.

at mennesker ansat i internationalt erhverv med udstationeringer mm ikke har været hørt. Deres ansættelsesforhold kan blive berørt såfremt familiemæssige forhold/status som enlig med fælles forældremyndighed spænder ben for deres fri bevægelighed. Sådanne menneskers karrieremuligheder vil i fremtiden kunne afhænge af velvilligheden hos den, de deler forældremyndighed med samt hos statsforvaltningen.

Man siger i forvejen at gifte kvinders karrieremuligheder afhænger af, hvilken mand, de er gift med. Nu bliver det sådan, at hvis en ung kvinde bliver gravid med "den forkerte" mand, kan det koste hende karrieremulighederne og betyde, at hendes livsindkomst bliver betydeligt lavere end ellers. Mænd bindes ikke af "forkerte valg" ved andet end at de skal betale børnebidrag, men er ikke på samme måde afhængige af personen sådan som kvinder er.

at der ikke har været plads til en mere filosofisk og overordnet diskussion om livsværdier, som kunne løfte tingene lidt op. Al debat i pressen har mere eller mindre haft karakter af mudderkastning. Folketingspolitikerne har med få undtagelser været helt fraværende i denne debat. Der har ikke været nogen visionære præsentationer af tankerne bag lovreformen fra nogen fra Regeringen eller fra toneangivende politikere fra de fleste andre partier. Folketingspolitikerne har det vel med denne sag som med porno – sagen er lidt beskidt – derfor profilerer man sig ikke på den.

Vigtige temaer i det store lovkompleks har slet ikke været præsenteret og diskuteret i offentligheden. Dette er et spørgsmål om grundlæggende værdier samt om hvorvidt vi vil tolerere, at nogen mennesker lever ud fra andre normer end vore egne.

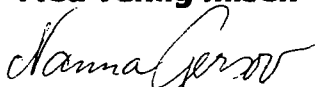
at der ikke har fundet en demokratisk og ligeværdig debat sted i medierne og dagbladene – heller ikke hos de, der har public service forpligtelse. Der er ikke bragt en eneste historie, hvor synsvinklen var den enlige mors, men mange, som tog parti for samværsfædre. De toneangivende store dagblade såvel som DR og TV2 har stort set fortiet problemstillingen forud for indgåelsen af den politiske aftale. TV2 Lorry havde omkring den 19.9.2007 en udsendelse i Brunch om en konference på Christiansborg for

en udvalgt skare. Men Brunch sendes om formiddagen, hvor mange ikke ser tv.

På baggrund af ovenstående foreslår jeg, at regeringens forslag til forældreansvarslov sendes ud i en ny høring og offentlig debat. Jeg mener, at der nu er kommet så mange nye synsvinkler og forslag på bordet, at de har krav på at indgå reelt i beslutningsprocessen. Kvinderne blev holdt udenfor døren før den politiske aftale blev indgået. Nu skal kvinder have indflydelse på lige fod med mænd. Alt andet er uacceptabelt. Så længe den politiske aftale med alle kravene fra Foreningen Far er gældende, kan forslag og krav fra kvinder og kvindeorganisationer ikke imødekommes. Derfor skal den aftale væk, så kvinderne kan få indflydelse på lige fod med mændene. Alt andet er kønsdiskriminerende.

Det indebærer, at Familie- og Forbrugerminister Carina Christensen nu må indkalde alle partierne bag forliget til møde om et nyt forlig eller en tillægsaftale, som giver mulighed for at langt flere synspunkter og interessegrupper bliver hørt og får mulighed for at præge beslutningsprocessen. Jeg håber, at I vil diskutere tingene sammen og forlænge beslutningsprocessen, så der kan komme en afbalanceret lov ud i den sidste ende til gavn for de familier, som skal leve med loven.

Med venlig hilsen

Nanna Gersov

**Cand.scient.soc. Nanna Gersov
Tårnbystræde 3
2770 Kastrup**

2007-02-28

**Retsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K**

**Beslutningsprocessen forud for forslagene L 133 og L 134 Forslag til
Forældreansvarslov**

September 2004: Børnerådet foreslår at der nedsættes et udvalg sammensat af familieretlige eksperter, børneforskere og børnesagkyndige, som udarbejder en betænkning vedrørende barnets retsstilling ved skilsmisse og samvær. De foreslår at samvær skal kunne fastsættes i retten mod før i statsamtet, at barnet kan få en støtteperson, mere rådgivning og mægling til børn og forældre, at børn høres uden nedre aldersgrænse, at tvangsudlevering aldrig sker imod barnets ønske

18. februar 2005: Lars Barfoed afløser Henriette Kjær som minister for Familie- og Forbrugerspørgsmål.

9. marts 2005: Kommissoriet for udvalget om forældremyndighed og samvær, nedsat af Lars Barfoed, ligger fast. Det fremgår, at udvalget bl.a. skal undersøge mulighederne for at "sikre barnet et ligeværdigt samvær" med begge forældre ved at den fælles forældremyndighed "kun skal kunne bringes til ophør, såfremt særlige hensyn taler herfor" idet den forælder, barnet bor hos i så fald ikke "kan træffe alle afgørelser om barnets personlige forhold uden at inddrage den anden forælder" eller "f.eks. flytte barnet til udlandet, uden at den anden forælder kan modsætte sig dette."

Ligeledes skal udvalget undersøge om retten skal kunne træffe afgørelse om hvor barnet skal bo, "delt bopæl", samtykke til flytning med barnet til andre dele af landet eller til udlandet samt om skolegang, religiøse forhold eller fritidsaktiviteter.

Alle disse ting som taget ud af Foreningen Fars ønskeliste. Som om dette ikke var nok, får Foreningen Far tildelt en plads i udvalget. Hverken Kvinderådet eller Dansk Kvindesamfund bliver på noget tidspunkt orienteret om udvalgets arbejde endsige inviteret med.

29. maj 2006: Betænkning 1475 Barnets perspektiv afgives af Udvalget om Forældremyndighed og Samvær

Heri foreslås blandt andet, at retten kan bestemme, at der skal være fælles forældremyndighed imod den enes vilje "hvis der er bestemte holdepunkter for at antage, at forældrene kan samarbejde om barnets forhold" ligesom mange andre af Foreningen Fars ønsker også imødekommes.

Alligevel er Foreningen Far ikke tilfreds, men iværksætter en målrettet brevkampagne overfor politikerne i Folketinget. I brevkampagne indgår nogle af de ønsker, Lars Barfoed havde formuleret i kommissoriet, men som udvalget ikke fuldt ud havde kunnet anbefale, eksempelvis ønsket om at kunne pålægge deleordninger imod den

enes ønske ligesom der også indgår nye ideer, som Foreningen Far har fået undervejs som fx at enlige forsørgere skal pålægges selv at afhente barnet fra samvær samt afholde udgifterne uanset hvor langt væk, det måtte være.

30.7.2006: Foreningen Far afgiver sit høringssvar og kræver flere juridiske rettigheder til samværsforældre – typisk fædre og flere pligter og økonomiske byrder overført til de forældre, børnene bor hos mest – typisk mødre.

I pressen optræder Foreningen Far stort set ikke. Man forvalter det stille diplomati på samme vis som ministeren, som også går meget stille med dørene. Dog kan der observeres nogle skrivelser rundt omkring i aviser fra vrede samværsfædre, som besvares meget udglattende af Lars Barfoed sådan at ingen udenforstående får mistanke om at der er nogle meget vidtgående lovændringer på vej, som vil gå ud over enlige mødres selvbestemmelsesret og økonomi. Ofte er det Martin Henriksen fra Dansk Folkeparti, der tager de diskussioner, som ministeren retteligt burde gå ind i.

Det lykkes Foreningen Far at indsamle 1376 underskrifter, hvoraf mange er ugyldige.

Mere folkelig opbakning behøves ikke for at politikerne vælger at følge Foreningen Fars ønsker i stort set alt.

6. december 2006: Alle partier i folketinget enes om Politisk aftale om forslag til lov om forældreansvar, hvori meget af ekspertudvalgets arbejde udgår og erstattes af ønsker fremsat af Foreningen Far.

11. december 2006: den politiske aftale sendes i offentlig høring uden omtale i pressen og varer i tre uger, hvoraf den ene uge er imellem jul og nytår.

14. december 2006: Lars Barfoed går af som følge af fødevareskandalen, som gentagne gange har været oppe i pressen.

2. januar 2007: høringsperioden slutter.

31. januar 2007: Familie- og Forbrugerminister Carina Christensen fremlægger lovforslag 133 og 134 vedrørende ny Forældreansvarslov, som nu behandles i Retsudvalget.

Nanna Gersov
Tårnbystræde 3
2770 Kastrup

2007-02-28

Retsudvalget, L 133
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

En mors historie

Hermed følger en anonym ung mors beretning, som jeg ønsker at flere får lejlighed til at læse idet jeg tror, at alle som selv husker, da de blev mødre og alle, som kan leve sig ind i situationen, vil føle med hende og hendes barn. Hvor ville jeg ønske, at der stod mere respekt om de kvinder, som viderefører samfundet ved at føde børnene. Hvor ville jeg ønske, at vi var i nærmere kontakt med Moder Natur, for så ville den slags være naturligt og selvfølgelig. Jeg håber at hendes beretning kan være med til at skabe den fundamentale forståelse, at en mor behøver ro og trykke rammer for at kunne gøre det bedste for sit barn. Den far, som ødelægger denne ro, skader sit barn.

Fædre har rettigheder, men ingen forpligtelser!

Jeg blev alene med mit barn allerede før fødslen. Jeg valgte det selv og forlod den biologiske fader, fordi jeg havde oplevet uansvarlighed og et personligt og økonomisk svigt fra hans side. Det lyder simpelt og lige til, men forud herfor er mange ulykkelige oplevelser sket og tusind overvejelser og spekulationer har gennem en lang og sej tid fyldt i tankerne. Faderen kunne ganske enkelt ikke leve op til de forpligtelser som det indebærer at blive forælder, at gøre en pige gravid. Jeg kompenserede langsomt mere og mere for hans svigt og uansvarlighed, for til sidst at stå alene tilbage, ulykkelig, højgravid, fysisk og psykisk slidt ned og uden at kærligheden længere eksisterede.

Fødslen tog lang tid. Det gik fint, men efterfødselsforløbet var følelsesmæssigt en turbulent og stressende tid. Ét er at blive Mor og at være naturligt påvirket efter en fødsel, at være alene med et lille barn, som man skal lære at kende og som skal ammes og drages omsorg for, mens hormonelle forandringer i kroppen sker og følelserne sidder uden på tøjet. Noget andet er midt i denne omvæltning i livet at skulle forholde sig til trusler fra en biologisk fader om forældremyndighedssag, trods det at han endnu ikke havde anerkendt faderskabet, samt det endelige brev fra Statsamtet indeholdende en ansøgning om samvær. Samvær mellem den svigtende fader og mit lille barn.

Sagsbehandlingen i Statsamtet tænker jeg tilbage på med kuldegysninger. Uvidende og med en naturlig forventning var jeg sikker på, at Statsamtet ville *behandle* sagen om samvær, som de skrev i deres første henvendelse, men til mit store chok blev det tværtimod mødet med myndighedernes magt, kold jura, paragraffer og oplevelsen af systematisk at blive placeret i en kasse. Udgangspunktet var og er overordnet, at *faderen har ret til*. Jeg stillede spørgsmål ved, at der i brevet stod, at Statsamtet ville *behandle* sagen. Jeg spurgte om, hvorledes det foregik – om det var en tværfaglig

gruppe af jurister, psykologer, sundhedsplejersker, jordemødre og socialrådgivere, som diskuterede sagen, for at sikre barnets tarv og interesser? Sagsbehandleren mødte mig med svaret: "Nej, det har vi sandelig ikke tid til. Det er mig, der træffer afgørelsen og kan I ikke blive enige, vil den blive godkendt af min kontorchef"!

Jeg skrev således mange og lange breve til Statsamtet, indeholdende alle de faglige og personlige argumenter, som jeg så selv kunne bidrage til sagen med, herunder beskrivelser af, hvor massivt konflikten om samværet påvirkede mit barn, jeg selv og mor-barn forholdet generelt. Jeg oplevede ingen forståelse fra hverken faderen eller sagsbehandlerne i Statsamtets side. Mit barn forsvandt i et den kolde jura og faderens glæde over at have "sejret" i sagen. Barnet blev glemt. Jeg selv blev efterladt i et følelsesmæssigt kaos, hvor jeg ikke kunne kontrollere angst og frygt for at skulle aflevere et lille barn på 9 måneder til en ukendt fader, en fremmed mand.

Angsten og frygten var mere eller mindre konkret. Angsten for det uvisse, angsten for at mit barn ville blive svigtet igen, frygten for at faderen ikke kunne tage vare på barnet og aflæse dets behov, spørgsmål om, hvordan jeg skulle kunne amme mit barn under samværet? Men uanset hvad angsten indeholdt, så var den altid utrolig smertefuld.

Jeg var så bange. Jeg følte mig så stresset og psykisk presset, at jeg fik en naturlig bekymring for mit eget fysiske- og specielt psykiske helbred. Jeg opsøgte min læge, som flere gange i sagsbehandlingsforløbet skrev lægeerklæringer, som jeg sendte ind til Statsamtet i håb om, at de ville forstå alvoren og give mit barn og jeg lidt ro. Desuden i mit ønske om at udsætte opstarten af samværet til barnet blev lidt ældre, for eksempel til mit barn var 1 år gammelt eller alternativt endnu ældre, så det var i stand til at forstå lidt om samværet og etablering af kontakt til en ukendt fader. Vi havde virkelig brug for ro. Statsamtet så fuldstændig bort fra min anmodning og mine forslag.

På samme tid var jeg nødt til at få Sundhedsplejersken til at skrive en erklæring om, at jeg passede mit barn til punkt og prikke, på trods af en naturlig påvirkning som følge af sagsbehandlingen i Statsamtet og situationen generelt. Uforskyldt var jeg havnet i det dilemma, at jeg på denne ene side måtte forsvare mit barn og være en god Mor, men på den anden side risikerede at miste forældremyndigheden, hvis jeg fortalte sandheden om, hvor påvirket jeg var som følge af konflikter med barnets fader. Angsten for at miste forældremyndigheden var enorm – en stor psykisk belastning. Jeg forsøgte alligevel at bevare roen og værne om overskuddet til at være en god Mor.

Jeg husker, hvordan jeg i desperation ringede til sagsbehandlerne (juristerne) i Statsamtet, men aldrig blev hørt eller forstået. Der blev altid henvist til faderens rettigheder, lovgivningen på området, samt tilbuddet om børnesagkyndig rådgivning og konfliktmægling, hvor man som Mor får oplevelsen at "to mod en – princippet", hvor man af en psykolog og faderen forsøges overtalt og tvunget til et samarbejde om barnet, som man som Mor hverken er klar til eller har lyst til. Det var helt urimeligt og ikke særlig ligeværdigt.

Statsamtets afgørelse i sagen om samvær kom med posten. En opremsning af en række overordnede paragraffer og lovgivning på området, uden at særlige hensyn til barnet var beskrevet. Således måtte jeg, dikteret af myndighederne, aflevere mit lille barn til

en ukendt fader i den periode og alder, hvor barnet er allermest følsomt overfor adskillelse fra sin Mor, i forbindelse med flytning til ny bolig, opstart i nyt job og ganske få dage efter, at jeg havde afleveret mit barn til pasning i vuggestue for første gang. Jeg kunne simpelt hen ikke begribe, at det kunne være rigtigt. Var det barnets tarv?

Jeg indbragte en klage for Familiestyrelsen, som stadfæstede afgørelsen. Herefter fandt jeg i vejledning til "Lov om Forældremyndighed og Samvær" en direkte beskrivelse af, at Statsamterne ved førstegangsfastsættelse af samvær med en ukendt fader, bør tage hensyn til netop disse omstændigheder – barnets alder og dermed separationsangst fra moderen, opstart i pasningsordning uden for hjemmet, forandringer i barnets liv, forhold omkring graviditeten eller fødslen, en særlig sårbarhed hos moderen, samt konflikter mellem de biologiske forældre.

Der stod direkte i vejledningen, at "...Man bør tage i betragtning, at barnet i almindelighed i den sidste tredjedel af det første leveår ofte har angst for fremmede, således at det ikke vil være hensigtsmæssigt, at barnet i denne periode skal stifte bekendtskab med en ukendt fader. Særlige omstændigheder kan imidlertid efter en konkret vurdering føre til, at der først fastsættes samvær på et endnu senere tidspunkt. Som eksempler kan nævnes forhold omkring graviditeten eller fødslen, en for tidlig fødsel af barnet, eller en særlig sårbarhed hos barnet eller moderen. Det bør desuden tages i betragtning, at det kan være en stor belastning for barnet, at lade samværet begynde i nær tidsmæssig sammenhæng med, at barnet begynder i pasningsordning uden for hjemmet. Også faderens forhold kan føre til tilbageholdenhed med at fastsætte samvær. Er spørgsmålet om udlevering af barnet til faderen konfliktfyldt, eller er moderen særlig sårbar, således at samværet vil påføre moderen en sådan belastning, at det forstyrrer hendes forhold til barnet, vil der normalt ikke blive fastsat samvær før barnet er et år gammelt. I ganske særlige tilfælde kan det være påkrævet, at kontakten første etableres, når barnet har den fornødne forståelse for, hvad der skal foregå, hvilket først er tilfældet, når barnet er godt 3 år gammelt..."

Jeg indbragte på grundlag af vejledningen en klage over afgørelsen til Folketingets Ombudsmand, som beder Familiestyrelsen om at besvare min klage. Familiestyrelsen giver mig da principielt medhold i, at tidspunktet for opstart af samvær kunne have været mere hensigtsmæssigt for mit barn, at Styrelsen sjældent ændrer et Statsamts afgørelse og at samværet nu *var* startet op, hvorfor det var for sent. Jeg fik den oplevelse, at der faktisk eksisterer en vejledende lovgivning, som burde beskytte barnet, men at den aldrig anvendes i praksis. Desuden blev jeg bekræftet i det faktum, at jeg reelt ingen klagemulighed havde.

Efter Familiestyrelsens besvarelse afviste Folketingets Ombudsmand at undersøge sagen yderligere.

På samme grundlag forsøgte jeg igen at appellere til faderens forståelse, men forgæves.

I desperation ringede jeg til sagsbehandlerne i Statsamtet og Familiestyrelsen og bad endnu engang inderligt om deres hjælp og forståelse. Juristerne henviste mig til politikerne, som jo er ansvarlige for lovgivningen. Jeg skrev således to breve til

Familieminister – "Børnenes Minister", – Lars Barfoed, som aldrig blev besvaret, men blot sendt videre til Familiestyrelsen med anmodning om en besvarelse. Mine personlige breve indgik således blot som en del af den kolde jura og afgørelsen i sagen. I stadfæstelsen af Statsamtets afgørelse stod der således nederst på siden: "Deres henvendelse til Ministeren har indgået i vores behandling af sagen".

Samværet, som dog var begrænset til få timer ad gangen, var forbundet med massive problemer og konflikter. Jeg forsøgte flittigt at rapportere om disse konflikter til Statsamtet, i takt med at der opstod flere og konkrete konflikter omkring samværet. Det kunne, eksempelvis, dreje sig om at faderen beskyldte mig for planlagt samværssabotage, hvis mit barn på 9 måneder sov til middag i barnevognen, når han ankom til samvær. Havde jeg omvendt holdt mit barn vågen, hvilket i øvrigt strider mod det lille barns tarv, blev jeg beskyldt for overlagt at have kørt barnet træt. Statsamtet foretog sig intet. Det var en enorm belastning for mit barn og jeg. Oplevelserne omkring det påvirkede os helt urimeligt. Jeg blev i barnets faders vrede beskyldt for at gøre mit barn fortræd forud for samværet med den begrundelse, at barnet græd. Faderen truede med at indberette dette til myndighederne. Jeg blev anklaget som værende upædagogisk og uden begreb om børn. Truslen om at gøre barnet fortræd og indberetningen herom til myndighederne modtog jeg på en telefonsvarer. Jeg fik simpelt hen nok og var efterhånden desperat efter, at Statsamtet skulle lytte og forstå. Jeg optog truslen på bånd, lavede et afskrift heraf og sendte begge dele ind til Statsamtet. Siden har Statsamtet aldrig kommenteret episoden.

Mit barn var i en lang periode desuden konstant syg med mellemørebetændelse, konstant gråd og høj feber, hvorfor jeg var nødt til at aflyse samværet med denne, *for barnet*, totalt ukendte mand. Det resulterede i gentagne stævninger i fogedretten, hvor jeg til sidst blev dømt til *enten* at aflevere mit syge spædbarn til en fremmed fader *eller* at få tilset mit barn af en vagtlæge, som skulle skrive en lægeerklæring, som bevis for mit barns sygdom. Modsat ville jeg blive dømt til en pengebøde af et ret betydeligt beløb. Det drejer sig om op til flere tusinde kroner. Jeg var altså tvunget til at transportere et lille barn med høj feber til vagtlægens venteværelse, hvor man ofte venter i timevis, blot for at stille faderen og en dommerfuldmægtig i fogedretten tilfredse. Jeg tvivler på, at det er barnets tarv, koste hvad det vil, at skulle tilses af en læge *eller*, for den sags skyld, at blive afleveret til en ukendt fader ved sygdom. Det er vist faderens behov, frem for barnets!

I forbindelse med indkaldelse til en af de mange fogedretssager, har jeg oplevet at blive stævnet af politiet på min arbejdsplads. Politiet gjorde blot deres arbejde ved at aflevere en retsstævning personligt til mig, men det sætter i perspektiv, hvor forstyrrende et indgreb den biologiske fader og samværet er i vores liv. At man ikke længere kan bevare privatlivets fred og offentligt ligefrem skal føle sig som en kriminel og må afbryde arbejdet, fordi man i virkeligheden blot ønsker at være en god Mor og beskytte sit barn, specielt ved sygdom.

I et tilfælde har faderen og dennes families tilbageholdt mit barn og ikke bragt det hjem efter endt samvær. Selvom det overvejende var trusler herom, blev jeg selvfølgelig nervøs og indbragte selv en sag for fogedretten, som afviste at behandle sagen, fordi jeg nu havde fået mit barn hjem igen. Den ukendte fader har altså ret til fogedrettens

bistand i tilfælde af, at et samvær aflyses, som følge af et barns sygdom, mens moderen har først ret til fogedrettens bistand i de tilfælde, hvor faderen stadig har barnet hos sig, når fogedretten åbner mandag morgen! Jeg tør ikke tænke på, hvilket traume det så allerede vil være for barnet og syntes i øvrigt ikke, at den retssikkerhed er særlig ligeværdig eller på nogen måde varetager barnets tarv!

Samværet blev yderligere kompliceret af, at mit barn ikke ville kendes ved den biologiske fader. Jeg oplevede, at mit barn strittede imod ved fysisk at kæmpe imod, at græde og gemme sig under et bord eller bag sin moder. Jeg oplevede, at mit barn var bange, utryk og ængsteligt, samt at det ikke forstod, hvad der skulle ske og hvorfor det skulle med en fremmed. Jeg oplevede, at mit barn reagerede kraftigt efter samværet. Jeg kan ikke beskrive den smerte det er at opleve, at myndighederne tvinger en sådan belastning – et overgreb – ned over ens barn. Faderen havde ingen forståelse for situationen og var tydeligvis slet ikke hverken følelsesmæssigt påvirket eller den mindste i tvivl om, at dette var det rigtige og barnets tarv. Jeg fik klart den oplevelse, at barnet slet ikke betyder det samme for faderen, som det gør for mig. Faderen kunne umuligt nære de samme dybe følelser, siden han kunne byde barnet dette. Det var umenneskeligt. Det var synd. Det var en smerte.

Jeg indberettede det beskrevne som et overgreb mod mit barn til De Sociale Myndigheder ved Kommunen, men måtte endnu engang erfare, at Statsamtets jurister alene sidder på magten og afgør, hvad der skal ske med mit barn. Min henvendelse blev blot besvaret med det faktum, at Statsamtet bestemmer, og at socialrådgiverne ved Kommunen ikke har myndighed til at ændre et Statsamts afgørelse.

Siden er der gået år... Den biologiske fader er langsomt blevet tiltagende passiv i forhold til samværet. Han forsømmer samværet, har ingen samvittighedsfølelse og tager intet ansvar. I flere perioder af måneders varighed er han udeblevet fra samværet – enten ved at ringe afbud få minutter før afhentningstidspunktet og sige, at han er blevet syg eller ved blot at blive væk. Således har mit barn sammenlagt set sin biologiske fader mindre end ét døgn i indeværende år (vi skriver september).

For nylig modtager jeg så brev fra den biologiske fader om, at han nu vil søge Statsamtet om fuldt normalsamvær hver anden weekend, hver anden juleaften, efterårsferie, vinterferie, påskeferie og to uger i sommerferien. Det var et enormt chok at læse brevet og jeg oplevede at blive direkte fysisk og psykisk utilpas. Jeg kontaktede Statsamtet og adspurgte fik jeg det svar, at *den biologiske fader får netop det samvær, som han beder om.*

For mig – i min verden – er det mig fuldstændig ubegribeligt, at en biologisk fader, *uden betænkeligheder*, får alt det samvær, som han beder om. For mig er det logik og helt naturligt, at svigter en fader det allerede eksisterende samvær og kan han ikke leve op til de forpligtelser, som det indebærer at have samvær med et barn, ja, så kan han ikke være berettiget til yderligere samvær. I hvert fald ikke før han har udvist stabilitet og bevist, at han kan klare det allerede eksisterende samvær.

Men sådan er loven ikke indrettet. Loven har kun fædrenes rettigheder som fokus – ikke deres forpligtelser! Loven stiller på ingen måde krav til en fader, som den gør til

en moder. Jeg har adskillige gange stået skoleret i Statsamtet og Fogedretten, er dømt og tvunget til at samarbejde om et fælles forældreskab, som aldrig har eksisteret, dømt og tvunget til at nære tillid til en person, som for mit barn er fremmed og som jeg har mistillid til. Faderen kan svigte og forsømme – præcis som det passer ham, men han vil altid kunne gøre krav på samvær med et barn, uden at der stilles den mindste betingelse eller kræves den mindste forpligtelse af ham som fader. Der er intet i loven, som beskytter barnet.

Jeg er alene med mit barn, men føler mig endnu mere alene i en tid, hvor det er tabu at tale om, at fædre har for mange rettigheder. Jeg har selv mærket og oplevet, hvilke omkostninger lovgivningen har for mig som barnets primære og eneste omsorgsperson, som forælder og Mor. Jeg har selv mærket og oplevet, hvilken smerte det er for barnet, at skulle betale prisen for fædrenes rettigheder. At et barn forpligtes til et samvær med en biologisk fader, som det ikke engang kan genkende på et billede. At et barn udsættes for det overgreb, som det er, at blive afhentet af en fremmed mand, som barnet ikke har set i månedsvis. At et lille barn skal forpligtes til en svigtende faders ret til og krav på samvær, frem for at prioritere forholdet til mindst én god og ressourcestærk forælder – at styrke forholdet mellem mor og barn. Kan det virkelig være rigtigt? Er det ikke på tide, at der kommer mere fokus på barnets tarv og bedste?

Samværsresolutionen hviler som en forbandelse over mit barns og mit liv. Samværet medfører fortsat angst, smerte og uvished. Det hindrer os i sociale aktiviteter og samvær med andre mennesker, fordi det som en tilbagevendende begivenhed og psykisk mareridt hver anden uge forpligter os til, ved myndighedernes magt, at være forberedte og klar til et samvær, som overvejende ikke eksisterer. Det stiller mig i et enormt dilemma som Mor, at jeg på den ene side ønsker at forberede mit barn til et samvær, men på den anden side skal have en følelse af, at jeg lyver for mit barn og at barnet får mistillid til mig i de mange tilfælde, hvor den genetiske fader så alligevel ikke møder op. Hertil at forberede sig på, at snart kan den stort set ukendte fader, trods samværssvigt, gøre krav på mit barn i hele weekender og til alle højtider – præcis som den aktive og ansvarlige fader, som helt fra graviditeten og fødslen har været en stor og vigtig del af barnets liv. Jeg frygter samværet på mit barns vegne. Jeg frygter at sende mit barn på weekend med en fader, som han stort set ikke kender og jeg frygter de oplevelser, som mit barn vil blive udsat for i forbindelse med det. Jeg frygter min egen reaktion. Jeg er bange. Jeg kan intet stille op. Jeg har forsøgt alt og kan ikke hente hjælp nogen steder. Realiteten er, at befinder barnet og jeg os ikke på det fastsatte tidspunkt, det fastsatte sted til det fastsatte samvær og faderen *for første gang* skulle gå forgæves, ja, så kan jeg møde op i Fogedretten og betale ved kasse 1. Men – ét er penge, noget andet er mit barns liv! Jeg syntes det er ulykkeligt og yderst beklageligt, at mit barn i dagens Danmark skal betale så høj en pris for den biologiske faders svigt og rettigheder!